

Sundhedsvæsenet er en...

Hvordan skal forholdet være mellem borgerne og deres sundhedsvæsen? Det er et spørgsmål med mange svarmuligheder.

Egentlig er det en debat om de værdier, som vi synes samfundet skal bygge på.

Her er tre forskellige holdninger sat op imod hinanden. Hvem har mest ret?

...støttende hånd

“ Før eller siden sætter kroppen ud. Vi (og vores nærmeste) havner i fuldkommen hjælpeløshed. Her har vi brug for et sundhedsvæsen, som tager ansvaret. Fuldt ud og hver gang.

Det sundhedsfaglige personale skal sørge for, at vi får den behandling, der er bedst for os. De er som regel bedst til at vurdere det. Vi må til gengæld kunne stole på, at det er vores behov, de tilgodeser. Ikke hensynet til deres egen karriere, økonomi eller fagforeningspolitik. Sundhedsvæsenet er et udtryk for samfundets solidaritet med de svageste.

Det betyder også, at de mest trængende skal behandles først. Ikke dem, der råber højest eller taler bedst for netop deres syge møster.

Og det er direkte uansvarligt at bruge tiden på at lave flottere bryster på unge piger, når der mangler læger til livsvigtige operationer.

Sommetider kommer vi også selv i anden række, fordi andre har større behov. Det må man finde sig i. Man kører jo også ind til siden, når ambulancen skal frem, selvom man har travlt.

Sundhedsvæsenet skal strække sig til det yderste for at hjælpe de syge. Ikke fordi de har krav eller rettigheder, men fordi det er det menneskeligt rigtige. Og vi andre skal hjælpe til med de muligheder, som vi nu har. F.eks. ved at hjælpe en syg nabo, putte penge i indsamlingsbøssen, gå ind i arbejdsmiljøarbejde på jobbet eller melde sig som bloddonor.

...samarbejdspartner

Patienter er borgere, der er blevet syge. Sundhedsvæsenet skal møde dem i øjenhøjde og gøre behandlingen til en fælles sag.

Bortset fra de akutte situationer, er det normalt muligt at få et samarbejde i stand. Langt de fleste møder mellem patienter og sundhedsvæsen er dagligdags og uden drama. Ofte drejer de sig om kroniske sygdomme, som patienten kan leve forholdsvis normalt med, hvis samarbejdet med sundhedsvæsenet ellers fungerer. Der er særlig grund til at trække så meget som muligt på patienternes egne ressourcer, nu da vi mangler sundhedspersonale.

Heldigvis har mange patienter mange ressourcer. De kender deres egen sygdom bedre end det meste forbipasserende sundhedspersonale.

De kender også ofte behandlingsmulighederne og kan hive fat i fejl eller selvmodsigende råd. Sundhedspersonalet skal ikke lade som om, at de har patent på sandheden, men lægge tvivl, muligheder og risici åbent frem. De skal hjælpe patienten med at veje for og imod, men de skal hverken fjerne valget eller konsekvenserne.

F.eks. vil nogle patienter ikke følge den foreskrevne behandling. Andre ønsker ikke at træne eller ændre livsstil. Det får ikke bare konsekvenser for helbredet, men også for de tilbud, patienten får i næste runde. Sundhedsvæsenet skal ikke kun se på, hvor behovet er størst, men også på hvor nytten af dets indsats er størst. Og her spiller patientens vilje til at investere i samarbejdet en rolle.

...serviceleverandør

Det er meningen med sundhedsvæsenet at levere service. På den måde ligner det vejsvæsenet og elværkerne. Vi betaler – de leverer. Det har også meget til fælles med private firmaer, der sælger serviceydelser. F.eks. forsikringsselskaberne.

Derfor bør sundhedsvæsenet også levere det borgerne ønsker, og når de ønsker det. Borgerne skal ikke have læger eller andre til at bestemme, hvad de må købe for deres egne penge. Når de betaler via det offentlige, bør de have ret til at vælge mellem gennemskuelige alternativer – ikke bare mellem et antal sække med hver sin kat.

Derfor skal der sættes nogle bestemte standarder for kvaliteten, som den praktiserende læge og sygehuset skal leve op til. De skal blandt andet sørge for, at lægen hele tiden følger med på sit felt. Gør de ikke det, skal de have en 😞.

Så får borgerne reelle rettigheder. De skal ikke finde sig i sundhedsvæsenets mere eller mindre gode forklaringer på, at de ikke får, hvad de ønsker. Ej heller skal de gøre sig fortjent til service ved at leve sundt. Tværtimod kan de stille krav og stille myndighederne til regnskab, når service ikke er i orden. Der er faktisk ikke andre krav til borgeren end at han passer sin tur. Ligesom i supermarkedet.